

Nr 346.

Av herr Hægblom, om anlåtande av medel ur clearingkassan för fisk till täckande av kostnader för byggande eller förbättrande av fiskehamnsanläggningar inom Blekinge län.

Av 1944 års hamnutrednings betänkande framgår, att ett stort antal fiskehamnar inom Blekinge län tarvar utbyggnad eller förbättringar. På grund av rådande statsfinansiella läge har emellertid det uppgjorda programmet beträffande fiskehamnsbyggena icke kunnat genomföras. Detta har självfallet medfört synnerligen stora olägenheter för fisket i Blekinge.

Fiskehamnsutredningen har i sitt betänkande särskilt framhållit behovet av att *Kristianopels* hamnfråga erhöles sin lösning. Det synes också uppenbart att den projekterade hamnbyggnaden snarast borde igångsättas, enär behovet av att hamnen kommer till stånd är mycket stort. Därigenom skulle fisket inom nästan hela Blekinge och vidare en del av Kalmar län erhålla ett betydande stöd.

Övriga — till ett 20-tal fall uppgående — fiskehamnsfrågor i Blekinge kunna sammanföras under vissa huvudgrupper.

Till en sådan grupp kunna föras sådana fall, där på vederbörande ort finnes en icke obetydlig grupp yrkesfiskare, som sakna tillgång till någon hamnanläggning och där icke heller de naturliga förhållandena äro sådana, att drägliga förtöjningsbetingelser kunna åstadkommas. Dylåka förhållanden förekomma vid *Västra Näs*, *Joggesö*, *Svanhalla*, *Finskan*, *Inlån* och *Tärnö*.

I en annan grupp återfinner man sådana fall, där inga hamnanläggningar finnas men där de naturliga förutsättningarna äro gynnsammare, i det att skydd faktiskt finnes mot sjögången. Detta är förhållandet vid *Södra Maren*, *Ekö*, *Hallö* och *Mulö*.

I vissa fall ha i Blekinge län hamnanläggningar kommit till stånd med bidrag av statsmedel. Hamnutredningen framhöll emellertid att i några av dessa fall ytterligare arbeten borde vidtagas för att anläggningarna skulle kunna motsvara det verkliga behovet. Vissa tilläggsarbeten anses således erforderliga vid *Torhamn*, *Ungskär*, *Granviken* och *Hallarna*. Beträffande fiskehamnen i *Torsö* har framhållits nödvändigheten av att viss uppmuddring blir utförd. I fiskehamnen vid *Drottningsskär* erfordras enligt fiskehamnsutredningens mening anläggandet av en särskild hamn för småbåtar, vilket skulle kunna åstadkommas genom uppmuddring.

Enligt fiskehamnsutredningens mening skulle hamnen vid *Pukevik* icke vara till särskilt gagn för fisket av den anledningen, att endast ett fåtal yrkesfiskare vore bosatta inom orten. Detta är otvivelaktigt riktigt. En uppuddring av hamnen i *Pukevik* skulle emellertid av en annan anledning bli till stort gagn för fisket. Därstädes finnes nämligen en ganska betydande varvsanläggning för tillverkning av fisketrålare. Endast om in-seglingsrännan fördjupas är det möjligt att vid varvet bygga så stora fiskebåtar, som efterfrågas.

Beträffande fiskehamnen i *Djupekås* har fiskehamnsutredningen anmärkt, att den föreslagna hamnen i endast obetydlig omfattning skulle tjäna fiskets behov. Anledningen härtill förklaras vara, att endast ett fåtal yrkesfiskare äro bosatta inom orten. Detta är otvivelaktigt riktigt. En så stor hamnanläggning, som föreslagits, torde icke heller kunna komma i fråga för att endast betjäna fiskets intressen. En mindre hamnanläggning, avpassad efter de vid *Djupekås* bosatta yrkesfiskarens behov, torde emellertid vara nödvändig, då nu icke finnes något slag av hamn därstädes.

I åtskilliga av de här nämnda fallen ha vederbörande kommuner liksom för ändamålet bildade fiskehamnsföreningar såväl vilja som förmåga att bidra till genomförandet av de projekterade hamnbyggnaderna eller anläggningar enligt reviderade förslag. Icke sällan torde det vara möjligt att med relativt ringa bidrag av statsmedel åstadkomma resultat som innebära en betydande förbättring av nuvarande svåra förhållanden. Utan sådant bidrag torde emellertid den yrkesfiskande befolkningen inom de nämnda och närbelägna samhällena icke förmå att fullborda de synnerligen välbehövligen anläggningarna. Enligt min mening finnas goda skäl för att staten skall lämna visst bidrag — icke minst av den anledningen att önskemålen i denna riktning tidigare i hög grad lämnats obeaktade i vad angår just ifrågakvarnande kustområden. Det är i samband därmed angeläget att även behovet av fyrar i dessa farvatten blir beaktat.

Jag har givetvis i anslutning till det här förda resonemanget måst fråga mig, huruvida ett tillmötesgående av de ovan berörda önskemålen över huvud taget kan vara möjligt i nuvarande statsfinansiella läge. Att för närvarande helt göra detta torde icke kunna komma i fråga. Denna min uppfattning har i första hand föranlett mig att göra den ovanstående grupperingen av olika projekt efter angelägenhetsgrad. I andra hand har jag sökt finna en väg som icke skulle betyda en försämring av det statsbudgetära läget. Jag har därvid uppmärksammat, att yrkesfiskarena kunna sägas ha vissa berättigade krav på återbetalning från statens sida av medel, som de tidigare ställt till statens förfogande för speciella ändamål men som icke till fullo använts härför. Jag syftar här på att i den s. k. clearingkassan för fisk har uppstått en ganska betydande behållning.

Clearingkassan för fisk upprättades år 1942 inom dåvarande statens livsmedelskommission. Kassans syfte var att reglera marknadspriserna inom

landet å salt och färsk fisk. Prisclearingen å fisk upphörde den 13 april 1946. Därvid överfördes av clearingkassans behållning ett belopp av en miljon kronor till den samtidigt inrättade prisregleringskassan för fisk. Behållningen i clearingkassan för fisk var därefter 372 000 kronor.

Kungl. Maj:t har genom två beslut föranlett att kassans behållning efter clearingens upphörande minskat. Genom likartade beslut den 30 juni 1949 och den 2 juni 1950 har Kungl. Maj:t nämligen vid varterda tillfället be- myndigat dåvarande statens livsmedelskommission att för täckande av kost- nader för viss kommissionen ålagd kvalitetskontroll av fisk disponera 70 000 kronor. Den nu kvarstående behållningen i clearingkassan för fisk är därigenom 140 000 kronor lägre än den ursprungliga vid prisclearingens upphörande eller 232 000 kronor.

Av årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, Fiskeriväsendet. Kost- nader för kvalitetskontroll vid export av fisk och fiskprodukter m. m., framgår, att Kungl. Maj:t icke överväger att för täckande under nästa bud- getår av de kostnader, som uppkomma för statens jordbruksnämnd vid utövande av den ifrågavarande kvalitetskontrollen, anlita de medel, som kvarstå i clearingkassan för fisk. Detta Kungl. Maj:ts ställningstagande synes mig välmotiverat. Enligt min mening bör behållningen i kassan i möjligaste mån rättvist fördelas mellan kassans bidragsgivare.

Att därvid nå fullständig rättvisa är självfallet icke möjligt. Det synes därför vara lämpligt att använda kassans behållning för ändamål som kunna vara till gemensamt gagn för olika grupper av bidragsgivare. Med denna utgångspunkt tillåter jag mig föreslå, att av clearingkassans behåll- ning å 232 000 kronor ett belopp av 130 000 kronor ställes till förfogande för att bereda stöd åt fisket i Blekinge län. Då länsstyrelsen i länet gjort sig väl förtrogen med fiskehamnsförhållandena i de olika orterna, synes det mest rationellt att fördelningen av dessa medel får ske genom läns- styrelsens försorg, varvid givetvis även andra önskemål än de i det före- gående nämnda i förekommande fall böra prövas. Huvudprincipen vid medelsanvisningen skulle därvid vara, att mesta möjliga nytta skulle åstad- kommas med så litet bidrag av dessa medel som omständigheterna tillåta.

Att använda de tillgångar, som finnas i clearingkassan för fisk, på annat sätt än som förutsattes vid clearingkassans bildande, synes icke tillbörligt utan att vederbörande bidragsgivare till kassan beretts tillfälle att uttala sin mening om ifrågasatt disponerande av kassans medel. Det i det före- gående framförda förslaget torde därför icke böra genomföras utan att vederbörande utskott dessförinnan berett vederbörande fiskarorganisatio- ner tillfälle att uttala sig därom.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta att — under förutsättning av att utav vederbörande fiskarorganisationer över förslaget avgivna yttranden icke till annat föranleda — av clearing-

kassan för fisk ett belopp av 130 000 kronor ställes till länsstyrelsens i Blekinge län förfogande för att efter länsstyrelsens bedömning användas till täckande av kostnader för byggande eller förbättrande av fiskehamnsanläggningar inom länet.

Stockholm den 26 januari 1951.

Einar Hægglom.

Nr 347.

Av herrar **Edström** och **Birke**, om *avveckling av s. k. clearing-kassor och därmed jämförliga inrättningar m. m.*

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 290.)

Stockholm den 26 januari 1951.

Walter Edström.

E. Birke.